

homenatge

Pere Anguera i l'activitat dels Centres d'Estudis

Eugeni Perea Simón

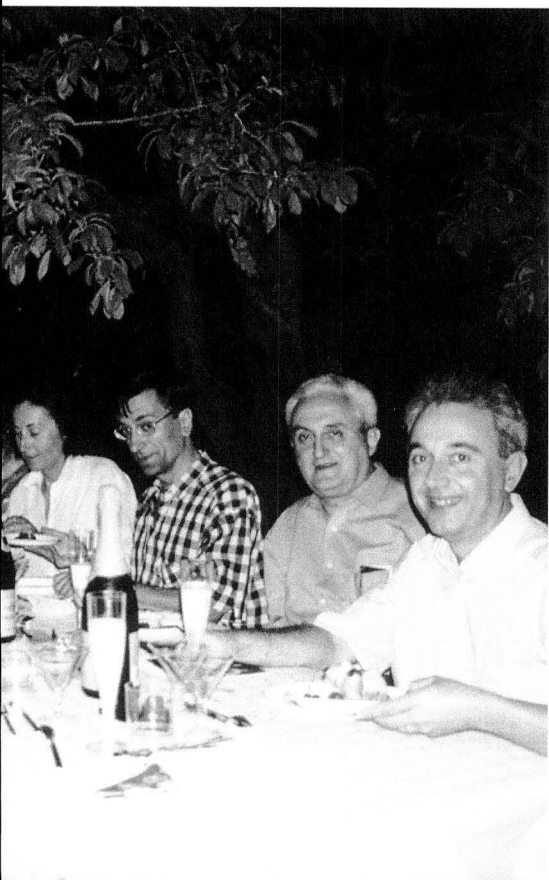
He llegit força articles sobre Pere Anguera i Nolla en ocasió de la seva necrològica: uns li destacaven la passió per la història, altres la capacitat de treball, l'aposta pel país i la llengua, el currículum universitari, l'obra històrica i els llibres de prosa i poesia, el compromís ferm amb la societat, etc. Ara bé, he trobat a faltar el subratllat de dos camps prou importants i transcendents en la seva trajectòria intel·lectual i humanística: la vinculació amb l'activisme cultural dels pobles, canalitzat a través dels centres d'estudis, sobretot, i la capacitat humorística, a tombs irònica i sovint sarcàstica que tenia, amb aquella veu profunda que no semblava que fos d'ell, com la hi va descriure Artur Bladé en un dels seus fulls de dietari.

Crec, honradament, que tots els instituts, centres d'estudis i entitats culturals del Camp de Tarragona li deuen agraïment per la seva aportació, generosa sempre, des de la universitat o el Centre de Lectura que va presidir i des d'on gestionà empreses i activitats que sobrepassaven l'àmbit estricte de Reus, la seva ciutat. En aquest sentit, només cal fullejar l'àmplia i densa bibliografia d'Anguera inclosa en les publicacions del Centre d'Estudis d'Alcover, Altafulla, Constantí, Reus, Tarragona, Torredembarra, Valls, etc. Com a historiador, li interessava el país sencer, i en la suma de les seves activitats.

Un bon exemple de tot això el tenim a casa nostra. La vinculació de Pere Anguera amb Riudoms es troba relacionada, bàsicament, amb el Centre d'Estudis Riudomencs, on exercí una tasca d'assessorament, col·laboració investigadora i divulgadora mantinguda en el decurs de més de trenta anys, així com d'amistat amb diversos dels seus membres, tant des del punt de vista intel·lectual com excursionista o polític. Formà part del Consell tècnic de publicacions del CERAP (1981-1991); sota el patrocini del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, i al soplug de l'entitat, realitzà un Curset d'Història de Catalunya (1983); pronuncià diverses conferències i xerrades sobre catalanisme i història (1984, 1986) i, atenent la invitació que li va fer l'Ajuntament de Riudoms, a través de la regidora de Cultura Francesca Roiget Cabré, l'any 1981 va pronunciar una xerrada-col·loqui sobre la Diada de l'11 de setembre de 1714.

Pel que fa a les publicacions, Anguera ha dedicat diverses pàgines i referències a la historiografia riudomenca, en articles i llibres, els quals es poden agrupar en sis grans blocs temàtics, de cronologia gairebé exclusivament contemporània, la seva especialitat acadèmica: el món agrari (1980); cultura i ensenyament (1982); processos electorals (1982, 1987); economia i societat

D'esquerra a dreta, Ferran Jové, Mercè Costafreda, Pere Anguera, Albert Manent i Eugeni Perea.
Foto: Maria Dolors Virgili Ortiga.

sme cultural dels

(1991); carlisme (1992, 2007) i catalanisme (2007, 2009).

Per qüestions d'espai em limito a relacionar, en aquest article, les publicacions editades per la revista Lo Flocc, un total de quatre fitxes: "L'agricultura a Riudoms a mitjan segle XIX", 34 (maig 1982), p. 10-11; "El nivell cultural de Riudoms el 1835-36", 46 (juny 1983), p. 20-21; "Les eleccions generals a Riudoms durant el sexenni", 38 (octubre 1982), p. 12-14 i "De Riudoms, la saviesa..." (maig 1988), p. 25.

Igualment cal citar els pròlegs seus a obres d'historiografia local: Carles Martínez Shaw, *Riudoms a la primera meitat del segle XVIII: Un perfil socioeconòmic* (1982); Joan Carrion Cubells i Joan R. Corts Salvat, *El fons documental de l'Arxiu Històric Municipal de Riudoms, segle XIV-1939* (1991) i Eugeni Perea Simón, *El comportament religiós a Catalunya al segle XIX a la diòcesi de Tarragona. El Compliment Pasqual* (1993).

Abans m'he referit a l'humor, en les seves diverses accepcions o variants, de Pere Anguera, i que no he sabut trobar reflectit en els articles de recordatori. Per adonar-se d'aquest altre perfil cal haver llegit la seva obra literària, els contes sobretot, i conèixer la seva implicació en projectes com el SIEP (Sàpigues i entenguis produccions). SIEP va ser una iniciativa de Francesc Vidal, la qual tenia per objecte la tramesa d'art via correu –l'anomenat art-mail– a persones interessades o gestors del món de la política i la cultura catalana. Es tracta d'una empresa escassament coneguda –només la registra Antonio Salcedo Miliani a *L'art del segle XX a les comarques de Tarragona* (2001)–, i que en el seu moment fou clandestina, finançada pels propis artistes *ad maiorem Art gloriam*. El grup era format per una vintena llarga de col·laboradors, aplegats a l'entorn de Francesc Vidal, Pere Anguera, Aureli Ruiz, Joan Rom i Montserrat Cortadelles. Doncs bé, en

aquelles trameses postals hi hagué de tot, des de targetes crítiques amb el poder fins a ensaginades, productes de farmacologia eròtica, aiguaforts, relleus de pisa, fotografies, poemes, etc. Ell sempre hi era al darrera, engrescant, suggerint i cercant complicitats. No puc estar-me de recordar, en aquesta iniciativa, el treball de composició i estampat que vam fer d'un poema seu contra el franquisme sociològic, amb la tipografia i minerva d'un col·leccionista d'obradors d'oficis establert al llogarret d'Ardenya, a La Riera de Gaià. Coneixia el país i la seva gent, i maldava per imbricar-ho tot en la construcció d'una Catalunya moderna, activa i desperta. L'humor i la sàtira n'eren ingredients imprescindibles en el projecte. Ara, tots aquests records, complicitats, treballs i estímuls intel·lectuals esdevenen un homenatge a la seva memòria, des del vessant personal, d'amic, i des del conjunt de l'entitat que ell va estimar i on hi col·laborà de gust. »

· aliments ecològics · productes dietètics · cosmètica natural · reducció i control de pes · nutrició clínica i dietoteràpia · llibres i música ·

· aromes, olis i essències ·

· nutrició i dietoteràpia ·

· artesania i decoració ·

NATURAL * MENT
herbodietètica

c/ Sant Pau, 19 · RIUDOMS · Tel. 977 850 307 · www.natural-ment.com [botiga online]